

Prejeto: --
 K 12--
 6--
 3--
 120
 Avstrija: --
 15--
 Slovenske
 10. januarja. --

STRAŽA

Inseratni oglas
 za račune po 15
 od 6redne pomeni
 večkratnih oglasov
 --
 --
 "Straža" --
 deljeh in polih
 Rekopis: 10. 11. 1918

Uredništvo in administracija: Maribor
 Ulica 6. -- Telefon 44. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

3. uradno izdano se 1919

Regent Aleksander svojemu narodu.

Regent Aleksander je izdal dne 6. januarja na jugoslovanski narod obširen oklic v katerem pravi med drugimi: Dočakali smo srečni, davno zaželeni dan našega osvobođenja in našega ujedinenja v narodno državo, kjer bo mogel živeti naš narod svoje polno življenje in bo mogel brez ovir uživati darove, s katerimi je blaga božja roka tako obilno ocudarila našo lepo domovino. Izpolnjena je zaobljuba, ki so jo skozi veke s svojo krvjo vedno ohranjali in potrjevali vsi naši rodovi. Razcepljeni deli naše domovine so sedaj združeni v enotno kraljestvo, na čigar vladu je poklican kralj vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. V znak bratske skupnosti sem sestavil prvo državno vlado, ki je znak našega bratstva in bratske solidarnosti. Kot kralj svobodnega in demokratskega naroda se bom v vsem strogo držal načela ustavnega, parlamentarnega vladanja. Vlada bo izdelala volilni red, ki bo zajamčil na podlagi splošne volilne pravice svobodne volitve za ustanovno skupščino.

Regent priznava popolno svobodo in ravnopravnost vseh veroizpovedanj. Moja želja je, pravi Aleksander, da se takoj prične s pravično rešitvijo agrarnega vprašanja, da se odpravijo zemljiška veleposestva. Proti pravični odškodnini dosedanjim lastnikom bo zemlja razdeljena med siromašne poljedelce. Vsak Srb, Hrvat in Slovenec bodi gospodar na svoji zemlji! Posebna komisija pripravlja rešitev agrarnega (kmečkega) vprašanja. Kmete-tlačane pozivljam, naj zaupajo v kraljevo besedo, mirno pričakujejo, da jim vlada mirnim potom preda zemljo, ki bo zanaprej samo božja in njihova. Vlada bo posvetila svojo glavno skrb navadni prebri siromašnih ljudskih slojev in pomoči in preskrbi vojnih invalidov, obnovi upoštejene in razdejane domovine. Najnujnejša in najvažnejša naloga vlade je, da doseže pri sklepanju miru tako odločitev naših državnih mej, da ne pride noben del naše zemlje v tujo last. Pozivljam vse dobre in zveste državljane, da pomagajo vladi z besedo, z delom in izgledom pri njenem prizadevanju za ohranitev miru in reda v domovini. Pozabimo svoja medsebojna nasprot-

siva in opustimo vse naše prepire, nudimo zgled treznega, zdravega naroda, vrednega, da živi in da dela v miru z velikimi prosvitljenimi narodi. Jaz in moja vlada bova neprestano in budno skrbela za rodbine vojakov, ki so ovenčani z večno slavo, padli v krvavi borbi za udejstitev zgodovinske misli in naloge našega naroda. V imenu svojega očeta in v svojem imenu pošiljam kraljevi pozdrav vsem Srbom, Hrvatom in Slovencev. Bodi nam vsem srečno Novo leto, v katerem se bo razvila in za veke ponovno zaplapolala naša trebojnica, s slavno odičeno, po vsem svetu priznano in spoštovano znamenje našega kraljestva, sijajni dokaz suverenitete naše države; zaplapolala bo po vseh naših deželah, na vseh naših gorah, na vseh naših rekah in otokih, vsepovsod do našega sijajnega morja.

Napolnimo svoja srca s krepko vero v zdravo, močno in budno življenje našega kraljestva. Bog in duh naših prednikov in naših velikih mrtvecev naj bedita nad nami vsemi; naj nas brabrita in krepi v vztrajnem, napornem in složenem delu za blagostanje in srečo mojega naroda.

Oklic, ki ga je izdal na jugoslovanski narod regent Aleksander in ki je podpisan od vseh ministrov, je prešinjeno dobrodejno demokratično duha. Iz njega odseva velika skrb, ki jo naš regent naklanja vsem slojem svojih podanikov, zlasti kmečkemu stanu. Radostno bo sprejeta napoved, da bodo razdeljena ona velika veleposestva, ki so povečini bila v tujih rokah in ki so izzivajoči ostanki iz one dobe, ko je kmet še tlačanil tujemu gospodu. Tolažiliva je obljuba invalidom in rodbinam padlih vojakov, da bo jugoslovanska vlada budno skrbela za te bedne osebe. Ves naš narod bo v teh težkih dnevih potolažen ob regentovi obljubi, da je najvažnejša naloga prve jugoslovanske vlade, da doseže pri sklepanju miru tako določitev državnih mej, da se bodo vezno krile z narodnopisnimi mejami celokupnega naroda ter da ne preibe noben del naše zemlje v tujo last. Če se bo to posrečilo regentu Aleksandru, bo njegovo ime ohranila in proslavljala zgodovina Jugoslovancev.

Smrad iz pekla ali vojaška sodišča pokojne Avstrije.

Avstrijski generali, osobito še vojni minister, so se v parlamentu hoteli kar zadaviti s

pesmijo o „prejasnem, neomadeževanem ščitu“ armade, t. j. z neslano trditvijo, da je ni pregrehe, ki bi se dala upravičeno očitati temu ali onemu izmed raznoterih vojaških predstojnikov in mogočnikov.

Dunajska „Arbeiter-Zeitung“ pa se je lotila neprijetne, a tudi zelo hvaležne naloge, da to pesem transponira ali preloži v drugačue note. Vzela je namreč na rešeto poslovanje vojaških sodišč, ki so žal veljale za bistven in prebistven del avstrijske armade. Zli duh, nekak nadsatan teh sodišč je pa bil nadvojvoda Friderik. To je tisti velikoin velikokratni milijonar in najnesramnejši navijalec cen, čigar žena-nadvojvodinja je vlekla težke tisočake kot „vojno podporo“, tisti perverzni trinog, ki je vojno smatral za „največjo srečo svojega življenja“, tisti poživljeni Friderik, ki je vojaškim sodnikom zabičeval, da ni vreden oficirske suknje, kdor se iz kakih človeških razlogov pomišlja, obdolženca postaviti pred vojaške puške ali pa potegniti na vislice, tisti Friderik, ki je v glavni stan zanesel duha nesramne hiše, tisti Friderik, ki je nazadnje kot novodobni Kajd bežal pred pravico, ki se je na koncu koncev pokazala močnejšo od habsburške sile.

Po mojem mnenju bi bilo treba, s temi prežalostnimi izsleditvami seznanjati tudi naše ljudstvo. V tem ogledalu bi utegnil marsikdo, ki še vedno ni izpregledal, jasno videti, kako je pravzaprav bilo „pod cesarjem.“ Uredniki, politiki, prosvetljevalci ljudstva, tukaj bi se dalo računati na bogato žetev! Živela tribuna pod firmo „Smrad iz pekla ali vojaška sodišča pokojne Avstrije!“

Ko bo kulturni zgodovinar kdaj pozneje, v bolj človeških časih, našim potomcem slikal to nečloveško pravosodje, se mu pač utegne pero upreti ob poglavju, kako je bilo na pravorek vojaških „sodnikov“ obenem ustreljeno 44 vojakov, večinoma družinskih očetov, po večkrat odlikovanih za svojo hrabrost pred sovražnikom.

Zgodba teh 44 mučnikov habsburške podivjanosti je ta-le: Par sto vojakov 71. polka

LISTEK.

Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik.

(Ob stoletnici njegove smrti, 8. jan. 1919).

1789. leta je izbruhnila na Francoskem velika revolucija, ki je imela za posledice politični prevrat po vsej Evropi. V Franciji se je povzdignil sprčo izrednih svojih poveljniških in političnih zmognosti Napoleon Bonaparte od preprostega častnika do najvišje časti, postal je cesar Francozov. Ves svet se je tresel pred njim, kneze, kralje in cesarje je odstavljali ta veleum, drugim zopet pa je podeljeval prestole. Po velikanskih Napoleonovih zmagah je bilo pričakovati, da se bo slednjič vrgel cesar Francozov tudi nad Avstrijo. Zato se je ta država oboroževala na vse pretege, po vsem svojem ozemlju je nabirala denarnih prispevkov, avstrijski časniki so širili med Avstrijci mnenje, kako strašna nesreča bi bila za narode Avstrije, če bi jih Francozi premagali. Bili so tedaj časi podobni onim pred svetovno vojno, ki smo jo ravnokar dokončali.

V tistih časih je živel na Kranjskem frančiškanski menih Valentin Vodnik; stoletnico njegove smrti smo obhajali te dni.

Valentin Vodnik se je porodil dne 3. februarja 1758. leta v Šiški pri Ljubljani. V devetem letu svoje starosti je zapustil — kakor nam sam pri povednje — igre in drsanje na jamenskih mlakah poleg svojega doma in začel hoditi v šolo. Šolal se je v Novem mestu in v Ljubljani, potem — pravi —, so ga muhe gnale v »kloster k frančiškarnjem«, bral je nove mašo in nato odšel duše past v razne kraje. Ko je bil kooperator v Blejskem gradu, se je seznanil najbrže z velenčnim baronom Žigo Cojzom. Na njegovo prošnjo je izdal za leto 1795 in 1796 »Veliko pratiko«; po Cojzovem prizadevanju je prišel Valentin Vodnik tudi v Ljubljano za kaplana, 1798. leta pa je že postal učitelj poetike na gimnaziji. Tu v Ljubljani je osnoval tudi prve slovenske novine, ki so se imenovale »Ljubljanske novice iz vseh krajev celega sveta« 1797. leta, dne 4. januarja so izšle prvič.

Delj časa pa se je tedaj Vodnik pečal že tudi s pesnikovanjem. Pod vplivom prijatelja bosega avguštinca Marka Pohlina je pesnikoval Valentin

Vodnik sprva v duhu starih rimskih in grških pesnikov, kar pa se nikakor ni prijetno skladalo s slovenskim jezikom. Žiga baron Cojz pa je opozoril Vodnika, da naj pesnikuje v pravem, narodnem duhu. Na ta način je nastopil Valentin Vodnik pravo pot, naslonil se je na slovansko narodno pesništvo, ter postal začetnik uspešnega pesništva našemu.

Ko je grozila zgoraj omenjena vojna Avstrije zoper Napoleona, tedaj je jel zlagati Valentin Vodnik pozive in pesmi na slovenske brambovce, da naj se dvignejo zoper sovražnika, ki hoče uničiti kulturo Avstrije. A vse to ni nič pomagalo, Napoleon Bonaparte je bil tudi v tej vojski zmagovalac: v bitki pri Aspernu in Esslingu blizu Dunaja je zmagal sicer v siloviti dvodnevni bitki avstrijski nadvojvoda Karel, a kmalu potem so bili Avstrijci poraženi pri Wagramu. V miru, ki so ga sklenili v Schönbrunnu 1809. leta, je morala Avstrija med drugim odstopiti tudi Gornje Koroško, Gorisko, Trst, Kranjsko ter Hrvasko južno od Save. Napoleon je pridružil tem deželam še Istro, Dalmacijo, Dubrovnik in Bistriško dolino ter tako ustvaril novo državo »kraljestvo ilirskih provincij« s prestolnico Ljubljano.

se je vrnilo iz ruskega vjetništva. Dobili so le pitlih mesec dni dopusta ter so, še čisto onemogli, morali zopet k svojemu kadru v Kragujevac. Na dan svojega prihoda v Kragujevac so dobili deloma prav slabo večerjo, deloma pa nikake. Kaj čuda, če so šli in se na svojo jezo — napili. In nato so po mestu porazgrajali, vpili ter vojaškemu oddelku, ki je bil poslan nad nje, iztrgali vojaške tovariše. Zato pa je radi „upora“ bilo 44 izmed njih stavljeno pred preki sod in obsojeno v smrt. Avstrijski guverner v Beogradu, zloglasni pl. Rhemen, ki je bil pred vojno korni poveljnik v Zagrebu in se rad Hrvatom lizal, teh žrtev razmer ni pomilostil. To je tisti Rhemen, ki je širom Srbije naropal celih sedem vagonov blaga za se, pa se mu ni posrečilo, jih spraviti na varno. In tako se je krvava sodba krvavo izvršila.

Strahoto tega klanja je opisal zdravnik, ki je moral biti navzoč. V dveh paralelnih vrstah je bilo izkopanih po 22 grobov. Nesrečnike so ustrelili v dv. h „partijah.“ Bošnjakom, ki bi morali svojim tovarišem ustreliti v obraz, so se tresle roke od groze, zato so slabo streljali. Prva partija se je valjala po tleh, skoro niti eden ni bil mrtev. In tedaj je bilo dano povelje, tem žrtvam postaviti puškino cev tik na glavo. Ko so možgani od strelabili zmečkani kakor kaša, tedaj pride druga partija na vrsto. In isti prizor se je ponovil še enkrat...

Tako je padlo Habsburgu na dušo 44 mož. Mož pravim, ki so brez strahu tudi tej smrti zrlili v obraz, ne da bi dali glas od sebe, ne da bi trenili z očesom, ne da bi v obrambo trenili z roko.

Ali — „boj se tistega, ki se je navadil umirati brez velike bolil.“ Ta 44kratna smrt ni bila nič drugega, nego „meharsko klanje.“ Ti „grobovi tulijo“... in če me ne vara uho, zanašajo v rahlo melodično pesmi o miru bučnejše akorde o — maščevanju..

Borovlje padle.

Dne 8. januarja proti pol 8. uri zjutraj so številne nemške čete, oborožene s topovi, napadle naše postojanke pred Borovljami. Naše maloštevilne čete so prve ljute napade odbile. Proti pol 3. uri popoldne so nemške tolpe, ki so bile v veliki premoči, ponovile svoj napad na Borovlje. Po srditem boju, ki je stal Nemce mnogo žrtev, se jim je posrečilo zavzeti naše predne postojanke ter tudi zasesti Borovlje. Naše čete so se umaknile do Podgore. V tem neenakem boju je bil težko ran-

Bilo je prvič, da smo bili Slovenci, če tudi ne vsi, združeni v enotni državi pod francosko vrhovno vladno. Marsikdo je mislil takrat, da bo sveta konec, če Slovenci ne bodo več pod avstrijsko nemško vladno, a kaj kmalu so poznali, kako velika je bila njihova zmožnost. Francozi so se izkazali kot pravi odrešeniki za Slovence. Ustanovljali so v naših deželah šole s slovenskim učnim jezikom, ki jih prej nismo poznali, skrbeli so za povzdigo prometa, trgovine, obrti, gradili so ceste; z eno besedo: v par letih so storili za procvit slovenskih dežel več nego Avstrija v stoletjih. Sprito teh razmer pač ni čudno, da je tudi Valentin Vodnik izpremenil svojo napačno mnenje o Francozih, v njegovi duši se je porodila največja častnejša njegova pesem »Ilirija oživljena.« V njej poveljuje Napoleona kot junaka, ki je pomagal Ilirijo, to je Slovence, iz spanja. Iz spanja ludeč si pregleduje Ilirija svojo zgodovino: spominjajo se, kako se je branilo na njenem ozemlju nekdanj proti Rimljanom mesto Metulum, kako je cvetela nekdanj Emona, kako je Ilirec učil Rimce brodariti po morju in kako so slednjič germani naredili napravlili konec rimski državi. Tedaj je padla tudi Ilirija v temnice, 1400 let se je ni nihče več spomnil, šele Napoleon jo je zbudil iz spanja. Zdaj stopa Napoleonov duh v Slovence, narod se preraja, Francija ga podpira, in kakor so nekdanj rekli Grki svojemu mestu Korintu, da je helensko oko, tako bo odslej Ilirija »prstan v Evropi.«

jen major generalnega štaba in poveljnik naših ondotnih čet, Lavrič, in je prišel v vjetništvo, njegov pribočnik je pa padel. Poročila iz Podroščice pravijo, da postaja naš položaj tamkaj vedno ugodnejši. V boje že uspešno posegajo vojaki naše prostovoljne legije.

Nezanesljiv poveljnik.

Iz Jesenic poročajo ljubljanskim listom, da je neuspehov v Rožni dolini na Koroškem kriv pred vsem tamošnji poveljnik nadporočnik Primoschitz, bivši učitelj na šentjakovski šoli. Mož se ni brigal za straže, odklanjal je prostovoljce ter je pošiljal neočena poročila svojemu poveljništvu. Vprašamo: Zakaj se na taka važna mesta postavi nezanesljive ljudi?

Velikovec trdno v naši posesti.

Po poročilih iz Velikovca je odstranjena vsaka nevarnost za Velikovec, ki se nahaja trdno v naši posesti.

Položaj na Koroškem.

Velikovec, 10. prosinca.

Pri Podrošci, Ljubelju in Borovljah vroči boji. Na obeh straneh grmijo topovi. Naši dobivajo ojačenja. Nemški divjaki so baje ubili slovenskega pisatelja, našega rojaka Ksav. Meška, župnika pri Mariji na Zli in več drugih rodoljubov. Vzhodno od Velikovca se je vršila sinoči večja praska med Jugoslovani in Nemci. Velikovec ni v nevarnosti.

Konjerejski shod v Mariboru.

Konec.

Ne gre za šport, temveč za narodno gospodarsko premoženje. Na Gor. Avstrijskem in v drugih bogatih deželah so naši vročekrvni konji polajstnjeni z ameriško krvjo zelo priljubljeni in iskani, so za delo in tek, dopoldne dela na polju, vozi gnoj in drva, popoldne bo delal čast vsaki grofovski kočiji!

Mi rabimo za zboljšanje krvi ameriške traberje in sicer za ljutomerski okraj 3 žrebce, za brežiški okraj enega. Uspeh ne more izostati. Lani je dobil ljutomerski okraj pri različnih tekmah okoli 35.000 K, boljše plemenske kobile so se odvajale po 15—18.000 K, srednje vrste so dosegle brez posebnega prigovarjanja do 10.000 K. Sviri pred ozkosrčnostjo! Priporoča, da se Narodno vladno naprosi, da konjerejskemu odseku, nakloni letno 9000 K za premovanje, kakor že omenjeno in 15.000 K za dirkanje in nagrade.

Da dobimo stare žrebce iz Gradca v Jugoslavijo, se je potrebno že ukrenilo. Prejšnje traberje bo težje dobiti; oni niso last poljedelskega ministrstva, temveč dunajskega dirkalnega društva. Od Nemške Avstrije bi morali tri traberje zahtevati, a uspeh je dvomljiv. Priporoča, da se najme žrebca traberja — najemnina bi znašala 3000 K letno; stoji pri Wildonu. Ako oplemeni ta žrebec 70 do 80 kobil (a 20 K) bi stala najemnina le 1600 K.

Toda veselje Slovencev ni trajalo dolgo. 1813. leta so se Avstrijci zopet vrnili na Krajsko. Koj kmalu je sledila tudi kazen za Vodnika ker se je usmelil poveljati Napoleona. Avstrijska nemška vlada je odpravila vse dobro, kar so uveli Francozi, Valentina Vodnika so upokojili z 200 gl. pokojnine na leto. Dne 8. prosinca je poteklo sto let, odkar je rešila našega prvega pesnika smrt. Avstrijska mračnijaška vlada je ostala vedno ista, do pred par meseci. Vsled te vlade niso smeli naši šolniki še lansko leto v šoli niti z besedico se dotakniti francoske vlade v Iliriji, niso smeli govoriti v šoli o Vodnikovi največja častnejši pesmi o »Iliriji oživljeni.« Zato pa se ga spominjamo v teh dneh ob stoletnici njegove smrti tem pristranejši in pojemo mu z njegovimi besedami:

»Ne hčere ne sina
po meni ne bo,
dovolj je spomina
me pesmi pojo.«

Ilirija pa, ki jo je poteptala Avstrija in jo vrgla zopet v temnico, je čez sto let zopet vstala. Tudi sedaj so nam pomagali Francozi in njihovi zavezniki, da smo se prebudili Slovenci iz spanja: sedaj pa povečani in pomnoženi z našimi brati Hrvati in Srbi. V grbu države SHS pa se blišči grb stare Napoleonove Ilirije. M. Pirc.

Govornik priznava, da se je s subvencijami preje veliko zlorabo delalo; pri dirkanju je za naše razmere z manjšimi podporami in sredstvi nemogoče shajati.

Predlaga dalje, da konjerejski odsek pri Nar. vladi izposluje, da se izvažanje konj olajša, ker je mnenje, da bi znalo imeti to za bodočnost zle posledice; kupci bi se odtujili in druge kupčijske vire iskali. — Predsednik prekine govornika in komentira namen tozadevne vladne odredbe, dokler niso vsi konji v državi prešteti in klasificirani. Konečno toplo priporoča smoteno razdelitev žrebcev po okrajih, ki tudi odgovarjajo pasmam dotičnih pokrajin. Obljubljuje končno v zvestem prijateljstvu tudi v bodočnosti konjerejski odsek s svojimi izkušnjami in sveti podpirati.

Debata nastane o belgijskih in noriških žrebcih. Štajerci so v Gradcu baje vse žrebce noriškega plemena za se obdržali; blago, ki je ostalo ni po izreku poročevalca Kolariča najboljši kakovosti.

Predsednik odgovarja, da se bomo morali zadovoljiti pač s tem, kar v Gradcu dobimo. Da žrebci (nam namenjeni) bolj slabo izgledajo, je krivo pač pomanjkanje krme in ovs. Žrebci v Gradcu ne dobivajo dnevno več ko 1 kg ovs in malo slame. Vitez Rossmanit omenja glede belg. in noriških žrebcev, da je to stvar okusa; boljši lep Belgijec, ko slab Noričan in narobe. Sre diščani so imeli vedno lepe konje in so z Noriki prav lepe uspehe dosegli. Vsekakor bo pa upoštevati pri razdelitvi žrebcev, da ne postavimo v kraje z noriško pasmo belgijskih plemenjakov in obratno. Predsednik poroča, da se je glede cen žrebcev v Gradcu ljubljanska vlada z graško že dogovorila, le potrdila iz Dunaja še čakamo.

Komisar Brenčič razgovarja načelo, da se morajo žrebci pošteno, nepristransko ceniti.

Vitez Rossmanit predlaga, da se počne z licenciranjem žrebcev takoj drugo leto. Ker se do danes ni zadostno število odjemnikov za žrebce oglasilo, predlaga komisar Brenčič, da se takoj, ko odidej žrebci iz Ormoža na Selo, nastani žrebce iz Gradca v Ormožu. V Gradcu velja prehrana enega žrebca dnevno najmanj 15 K. (!).

Predsednik zaključuje debato s prošnjo, da moramo sedaj potrpeti, kakor se da, ker nimamo prilike izbirati. Neodgovorno bi bilo, pustiti konjerejce brez žrebcev. Kolikor je njemu znano, so žrebci na podlagi knjig (kupnine z vsemi odbitki) nizko cenjeni. Prečita pogoje za zasebno oskrbo žrebcev, ker nimamo vojakov in ni upati, da bi dobili izučeni žrebčarje, moramo plemenjake lokalni oskrbi izročiti. Komisar Brenčič predlaga Narodno vladno prosti, da dovoli vsakemu redniku plemenskega žrebca letno po 1000 K za oves in seno, skočnina naj se dovoli po 20 K od kobile da se poravnajo vsaj malo režijski stroški.

Sprejme se predlog, da se Narodno vladno zaprosi, za sedanji čas draginje, za vsakega mrzlokrvnega žrebca po 1200 K letne subvencije, 20 K skočnine od kobile, poleg drugih pogojev. Komisar Brenčič stavi dodatni predlog, da velja isto za posestnike, ki imajo že svoje plemenske žrebce. — G. Gril, zastopnik konjerejskega društva v Sl. Bistrici omenja, da je bilo za sodni okraj Slov. Bistrica dosedaj šest žrebcev (4 mrzlo in 2 vročekrvna) nastavljenih. Z ozirom na bližino Ptujja prosi, da se nastavi v Slov. Bistrici en norik in Sp. Polskavi 1 norik in 1 vročekrvni plemenjak. G. Pečnik iz Brežic javlja, da v njegovem okraju ni nobenega posestnika z mrzlokrvnim žrebcom. Bedanič vpraša, kje bi bila dobiti oprema za žrebce (sedla itd.).

Predsednik dostavlja, da bo neobhodno potrebno opremo morala dostaviti, ker posameznik ni v položaju vseh potrebščin sam nabaviti n. pr. čevlje za žrebce, odeje itd. Kolarič predlaga, da se licenciranje žrebcev kmalu uvede.

Ziv. zdravnik Hinterlechner ga opozori na tozadevni predlog viteza Rossmanita in da sedaj ni priporočljivo žrebcev licencirati in spuščati, ko še državnih nimamo pod streho. Formalno se event. to lahko stori, a ti žrebci se naj za prvi čas drže le v evidenci. Konečno predlaga Kolarič, da se naj pri spuščanju žrebcev v prvi vrsti ozira na člane kmetijske družbe. Kom. Brenčič izreka pomisleke. Taka vprašanja se rešijo najbolje potem podružnic.

Ob pol 1 uri popoldne zaključuje predsednik zborovanje. Vse dopise, tiče se konjerejskega odseka, nastavljanje žrebcev itd. je nasloviti: gosp. Lovro Petovar, veleposestnik, Ivanjkovce pri Ormožu.

Cenjenim naročnikom! Novo leto je tukaj; treba bo zopet plačati list. Ker je zveza z Dunajem zdaj silno slaba in že n. pr. od poštnice

hranilnice celih 14 dni nismo dobili robenih položnic, zato letos ne bomo priložili položnic za pošiljatev naročnine. Položnice potrebujejo v sedanjih razmerah mnogokrat cele 3 tedne, predno pridejo v naše roke; medtem pa se naročniki hudujejo na nas, dasiravno nismo nič krivi. Letos torej si kupite denarno nakaznico in nam po nji pošljite naročnino. Nakaznico morate dobro izpolniti. Natančno napišite ob robu svoj naslov; to je: ime, kraj prebivanja in pošto, da ne bode zmot. Denar pošljite na naslov: List Straža v Mariboru. Obenem napišite tudi poleg svojega imena, ali ste **star** ali **nov** naročnik, ker nam s tem silno olajšate delo in preprečite zmote pri pošiljanju lista. Ker se nam vedno upravniško delo silno kupiči, zato prav uljudno prosimo cenjene naročnike, da nam začnejo naročnino takoj zdaj pošiljati, da ne pride potem ves naenkrat, kar bi ne bilo mogoče gladko opraviti. Straža stane za celo leto K 12.—, za pol leta K 6.—, za četrt leta K 3.—, za mesec K 1.20. Samo ponedeljkova Straža se zanaprej ne more več naročiti.

Politične vesti

Zbor zaupnikov Vseslovenske Ljudske Stranke v Celju se vrši v četrtek, dne 16. prosinca v dvorani hotela »Beli vol« ob 11. uri dopoldne.

Branimo svojo domovino! Slovenski mladeniči letnikov 1895—1899, storite vendar svojo dolžnost kot Jugoslovani! Jugoslavija Vas kliče pod svojo zastavo, da ji do sklepa mirovne konference zastražite meje. Nemci in Madžari in Italijani silijo v naše kraje. Napadajo naše ljudi, plenijo in palijo kmetske hiše, Slovence in Slovenke tirajo kot živino v vjetništvo. Če bodo ostali slovenski brambovci doma za pečjo, bo v nevarnosti še več obmejnih slovenskih krajev, da uderejo divjaški Lahi, Nemci in Madžari čez mejo. Mladeniči in možje! Odzovite se pozivu Narodne vlade in vstopite takoj v jugoslovansko armado. Storite to prostovoljno. Kdor izmed omenjenih letnikov do dne 21. januarja ne bo prostovoljno se oglasil pri svojih polkih, se ga bo smatralo za dezerterja in se ga s silo, t. j. z orožniki, prignalo k njegovemu polku. Pozivamo in prosimo starše, posebno pa župane, da zastavijo te dni ves svoj vpliv, da se javi za vojaško službo čim več slovenskih mladeničev in mož. Razen omenjenih letnikov se zbirajo tudi prostovoljci drugih letnikov; mlajši pa morajo imeti za vstop v vojaško službo dovoljenje od staršev. — V sedanjem boju za našo sveto jugoslovansko zemljo boji vsak mož in mladenič na svojem mestu. Vojaki v zaledju, narodni brambovci na plan! Branimo, otmimo obmejne slovenske kraje!

Hujski in razširjevalci neresničnih vesti so te dni živahno na delu. Širijo gorostasne vesti. To delajo namenoma, da bi razburjali ljudstvo. Pred vsem širijo vznemirjajoče vesti Nemci in nemčurji, odpušteni nemški uradniki in žalibog tudi mnogi naši, ki poberejo od pouličnih capinov z velikim apetitom vsako babjo kvanto. Posebno v Mariboru se odlikuje nekaj žensk in možkih, da širijo neresnične vesti, obenem pa jadikujejo, da se Bogu usmili. Ljudstvo se svari pred takimi notranjimi sovražniki naše države. Dolžnost vsakega zavednega Jugoslavana je, da vsako hujkanje proti naši državi in netajenje nezadovoljnosti med ljudstvom na mestu z vso odločnostjo zavrne in dotičnika takoj bodisi županstvu, bodisi orožništvu ali sodnijski ovadi. Pometimo na svoji zemlji z vsemi elementi, ki rujejo zoper novi red.

Protest. Častniki in podčastniki mariborskega pešpolka odločno protestirajo zoper to, da bi se v sedanjih resnih in težkih časih, ko je položaj Slovencev zlasti na Koroškem in Primorskem skrajno resen in nevaren, prirejali plesi in veselice. Ni čas plitvih zabav, marveč resnovernega in požrtvovalnega dela.

Marberžani in Mutčani še sedaj ne vedo, ali so v Jugoslaviji ali v Nemški Avstriji. Odpušteni sodnik, poštni in davkarski uradniki in druge brihtne glave so hodili v Gradec po pomoč in svet. Tam so jim povedali, da spadajo v Jugoslavijo in jim ne morejo nič pomagati v Gradcu. — Ti so se vrnili in še vedno trobijo svojo staro nemško pesem. V Gradcu vedo torej kam spadajo naši kraji, domačini pa ne. So pač trdih butic! Pa se bodo že omečale.

V Špilju so postali Nemci drzni. Hujskajo proti Jugoslaviji na vse preteze. Bivši župan Mikuš, sedanji župan Leber Frajham, Schrey in drugi širijo te dni po Špilju in okolici vesti, da bo meja med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo šla nekje pri Pragerskem. S takimi govoricami plašijo naše ljudi. Temu bo treba napraviti konec. Občina Špilje je poskrbela, da so se slovenskim invalidom in družinam vpoklicanih črtale podpore. Nemci kričijo: »Za Jugoslovane nimamo ne vinarja in ne skorje kruha!«

Pastor Mahnert je še vedno v zaporu. Pritožil se je zaradi svoje aretacije na ljubljansko nad sodišče. Dobil je odgovor da mora ostati v zaporu.

Nemci »rešili« dva milijona kron davčnega denarja. Nemški listi se hvalijo da se je Nemcem posrečilo se po zasedenju Radgone odnesti nad dva milijona kron davčnega denarja v Nemško Avstrijo.

Volitve za konstituanto Nemške Avstrije se bodo vršile dne 16. svedana.

Napad na češkega ministrskega predsednika dr. Kramarja je izvršil dne 8. prosinca v Pragi 18-letni socialist pisec Alojzij Stasni. Ko je dr. Kramar stopil iz vladne palače na cesto je Stasni ustrelil dvakrat iz revolverja nanj. Prva krogla ni zadela, druga pa se je odbila na žepni knjižici. Napadalec so prijeli.

Zmede v Rusiji vedno večje. Iz Kodanja se poroča: Trocki je vrgel Lenina v ječo in se proglasil samega sebe za diktatorja. Kot vzrok se navaja nepremostljiva raznolikost naziranj med obema tekmečema.

Boj v Berlinu. V Berlinu divja boj med zmernimi socialisti in med radikali (Spartakovci) ki jim je ruski boljševizem za vzor. Vsaka stranka ima za se svoje vojaštvo, ki se na ulicah vojskujejo za njo. Mesto je razdeljeno na 17 okrajev za ropanje in plenjenje. Boji divjajo naprej z največjo ljutostjo. Ententa grozi, da se bo vojno stanje z Nemčijo obnovili, če zmagi v Nemčiji boljševizem pod vodstvom Liebknechta.

Wilson in Italijani. Italijanska grabežljiva pohlepnost po jugoslovanski zemlji ni našla, kakor je samoposebi umevno, Wilsonovega pritrdila. Wilson bi ne bil tisti plemeniti, pravično čuteči mož, kakor ga proslavlja ves omikani svet, če bi padel na nižino italijanskega stališča. Wilson med svojim bivanjem v Rimu ni niti z besedico potrdil postopanje Italijanov proti Slovincem. Med njim in Italijani se je v tej zadevi pojavil spor. Kakor poročajo švicarski listi, bo prišla Italija z Wilsonom in vsemi modernimi državami v osler spor, ako bo vstrajala na londonski pogodbi.

Wilson pri papežu. V soboto, 4. prosinca, popoldne je Wilson obiskal papeža. Razgovarjal se je s papežem četr ure. Potem je Wilson obiskal kardinala državnega tajnika Gasparija, ki mu je poklonil v dar dva izvoda novega zakonika cerkvenega prava v lepi vezavi.

Tedenske novice

V Lučane! Pozivamo Slovence in Slovenke pri Sv. Križu, Sv. Duhu, Kralji, Sv. Jurju ob Pes., Sv. Kungoti, Svečini in v Špilju, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo shoda obmejnih Slovencev v Lučanah v nedeljo, dne 19. prosinca. Začetek ob 11. uri predpoldne.

Mariborski porotniki. Dne 10. prosinca se je vršilo na mariborski okrožni sodnijski zbiranje porotnikov za leto 1919.

Mariborsko okrajno bolnišisko blagajno je prevzelo ljubljansko poverjenišstvo za socialno oskrbo. Za komisarja je začasno imenovan profesor Fava.

Dijaki ptujske gimnazije priredijo Vodnikovo slavnost v nedeljo, 12. prosinca ob 9 uri predpoldne v gimnazijski risalnici. Starši in prijatelji mladine se srčno vabijo na prvo slovensko prireditev ptujske gimnazije. — Ravnateljstvo.

Dramatično društvo naznanja, da so se zaradi predpriprav za gledališke predstave pevske vaje prekinile. Tudi plesne vaje se ne morejo začeti zdaj, dokler ne dobimo plina.

Slovanska čitalnica v Mariboru ima redni občni zbor prihodnjo nedeljo, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih v Narodnem domu z

običajnim dnevnim redom. Vsi udje so vabljeni k obilni udeležbi. — Odbor.

Predavanja o jugoslovanski zgodovini. Prihodnjo nedeljo, dne 12. januarja bo predaval g. profesor dr. Matjaž Kovačič o jugoslovanski narodni pesmi. Začetek ob 10 uri predpoldne v Nar. domu.

Žigovanje ali »štempljanje« bankovcev. Da se ugotovi število bankovcev bivše avstro-ogrske države, ki krožijo v prometu, ter da se ustvari prvi neobhodno potreben predpogoj za ureditev naše valute, je ministristvo v Belgradu odredilo žigovanje ali štempljanje vseh v prometu se nahajajočih bankovcev avstro-ogrske banke. Rok za pričetek žigovanja ali štempljanja še ni določen. Pripomni se, da z neštempljanim bankovcem ne bo nihče mogel plačati davkov, dolgov ali drugih pristojbin.

Iz madžarskega vjetništva. Naš urednik je dobil včeraj naslednje poročilo: Sobotiče, 5. prosinca. Predragi! Sem pri zavzetju M. Sobote z gg. stot. Rakušem, nadp. Ostercem, poročnikom Dolčekom, praporšč. Prparjem in Rajnerjem, častn. nam. Polakom in drugimi bil vjet, ter se sedaj nahajam tu v Szombathelyju. Upam, da ne bo dolgo trajalo. Prosim Te, sporoči to mojima sestrima in prijateljem. Po par hudih mučnih dneh nam gre razmeroma dobro. Bodi mi najiskrenejše pozdravljen! Božidar Se er.

Obstreljen Marberžan. Nek Marberžan se je hotel vrniti k svoji nemški posadki na Radl. Bil je pa aretiran in odveden. Med potjo je hotel pobegniti, ker je mislil, da je »špas«. Ker ni obstal na klic, je bil v nogo ustreljen. Opozorjamo ljudstvo, da naj ne dela nobenih podobnih »špasov«, ker jih vojaštvo ne more, pa tudi ne sme razumeti.

Izpremembe v učiteljskem osebju. Narodna vlada SHS v Ljubljani je odstavila od službe okrajnega šolskega nadzornika za Maribor dr. Karla Köchla in imenovala na njegovo mesto Ivana Dreflaka, okrajnega šolskega nadzornika v Mariboru. Nadalje so odstavljeni: Pavla Schitnik, učiteljica v Brezicah, nadučitelj Franc Waldhans, učitelj S. Ress, učiteljica Emilija Techt in učiteljica roč. del Filomena Karmarsche, vsi na mestni nemški šoli v Slovenjgradcu, nadalje je odstavljen nadučitelj Franc Zmerescheg in učiteljica Ana Stesko v Štorah.

Vojaške podpore. Ustavitev s 15. januarjem 1919 in prošnje za nova nakazila. Narodna vlada je odredila, da se s 15. januarjem 1919 začasno ustavi vso nakazani prispevki za preživljanje in ameriške podpore. 1. Kdor hoče izza 16. januarja 1919 nadalje prejemati prispevek za preživljanje, mora najkasneje do 15. januarja 1919 pri pristojnem davčnem uradu vložiti prošnjo, na kateri potrdita občinski in župni urad: 1. da je vpoklicanec še v vojaški službi narodne vojske, a ne v službi narodne straže, ali pa da se še ni vrnil iz vjetništva; 2. da je vzdrževatelj-vpoklicanec preživljal sebe in družino le z mezdnim zaslužkom, odnosno s svojo plačo; 3. a) da so svojci vpoklicencevi brez zaslužka in dohodkov ali pa b) da bi se navzlic svojim zaslužkom in dohodkom brez prispevka nikakor ne mogli preživljati. Prošnjam je priložiti dosedanje plačilne pole. Novi prispevki za preživljanje bodo znašali le K 1.20 oz. K 1.— dnevno, ako svojci, dasi je upravičenost docela dana, vendar niso povsem nrez zaslužka in dohodkov. Ako pa so upravičeni svojci povsem brez zaslužka in dohodkov, potem znaša prispevek kot doslej K 1.80 oz. K 1.60 dnevno. II. Kar velja o prispevkih za preživljanje, velja tudi za ameriške podpore. Potrdila na prošnjah morajo biti slična kakor pod točko I. omenjena. Da bi bila brez izplačila podpore podpirancu resno ogrožena prehrana, bosta morala občinski in župni urad pred vsakim izplačilom potrditi posebej. III. Svojci invalidov in preostali rodovinci padlih, vsled vojne umrlih ali pogrešanih vojakov, ki so doslej prejemali prispevke za preživljanje, bodo morali do 15. januarja 1919 vložiti pri pristojnem davčnem uradu prošnjo, da se jim nakaže naklonitev po zakonu z dne 28. marca 1913, drž. zak. št. 119. IV. O prošnjah bodo razsojale nove komisije. Pri presoji upravičenosti in potrebnosti se bo rabilo strogo merilo. Zlasti se bodo ameriške podpore nadalje le izjemoma še nakazovale, ker je stik z Ameriko preko Basla v Švici že sedaj mogoč. Nove komisije bodo odločile tudi o vseh vseh primerih, v katerih so davčni uradi odklonili izplačilo vojaške podpore.

Shod v Lučanah. V nedeljo, dne 19. januarja, ob 11. uri predpoldne, se vrši v Lučanah jugoslovanski shod pri Ulbrihu. Pridejo govorniki iz Maribora.

Slov. Kmečka Zveza priredi v nedeljo dne 19. t. m. po rani službi božji shod pri Veliki Nedelji v šoli. Popoldan isti dan po večernicah je shod v Društvenem Domu v Središču. Govorita gg. posl. M. Brenčič in nadrevizor Vlad. Pašenjak o političnem in gospodarskem položaju.

Maribor. V soboto, dne 11. prosinca, od 2. ure popoldne nadalje se bo prodajala prekajena svinjetina kilogram po 14 K pri sledečih mesarjih: Filipič, Edmund Schmidova ulica, Hohnjec, Sv. Magdalena, Wögerer, Graška cesta, Kirbiš, Viktringhofova ulica in Polezek pri frančiškanski cerkvi.

Stanovanje išče, in sicer eno meblirano sobo in kuhinjo, Cirilova tiskarna v Mariboru za svojega strojnika, katerega najno potrebuje. Kdor bi imel kaj na razpolago, naj blagohotno prijavi tiskarni.

MARIBORSKI BIOSKOP!

pri hotelu „Stadt Wien.“

V soboto, dne 11.—14. prosinca 1919.

Pozor! Pozor! Pozor!

Mia May pride!

Zrtev.

Igrokaz v 4 dejanjih, v glavni vlogi Mia May.

Proč s šolo.

Veseloigra v 2 dejanjih.

Predstave se vrše vsaki dan ob 1/2 6 in 7 uri. V nedeljo ob 1/2 3, 4 h, 1/2 6 in 7 uri.

Volčji pes

se je izgubil dne 4. prosinca na cesti od Sv. Jakoba v Slov. gor. do Maribora. Pačica je 8 mesecev stara in rujavo tigraste barve. Odda s naj posestniku Trojčarju pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 34

Posestvo.

Majhno posestvo v marib. okolici s nekaj zemljiščem se kupi za ceno 6000 K. Ponudbe na trgovino s rešeti in sili, Maribor, Sofijin trg. 48

MAJER

se sprejme. Nastop takoj. Naslov v upravi. 47

Gospodinja

želi službo spreminiti, zmogla vsakega dela. Naslov v upravi lista. 41

Viničar s 3—4 del. močmi

se sprejme takoj. Naslov v upravi listu. 42

Odvetnik

dr. Matej Senčar naznanja, da je zopet otvoril svoje odvetniško pisarno v PTUJU, Kaiserfeld-ulica št. 11.

Samec 41 let star,

grajščinski oskrbnik želi vstopiti za sotrudnika na kako malo pod jetje, kakor v trgovino domačih izdelkov, event. na srednje gospodarstvo. Ponudbe na Ignacij Mullec, Gradec, Niebelungengasse 2. 421

Iščem spretnega

podobarja in misarskega pomočnika, ki ima veselje do cerkvenega dela. Ivo Rojč, podobar in polzlatar v Mariboru, Reiserjeva ul. 26. 399

Odvetnik dr. Ivan Fermevc

naznanja, da se je preselil v svojo odvetniško pisarno v minoritsko hišo (poprej Vukova trgovina) nasproti minoritske cerkve v Ptuj, Minoritski trg 3. 398

V župnišču se sprejme

hlapec, ki bi opravljal tudi mežnarsko službo. Naslov v upravi pod št. 398.

ŠAFER za vinogradniško

posestvo se išče. Vpraša se pri Pavlu Kržiček-Igger, Graška ul. 8, Maribor. 401

Proda se

divan, 5 postelji, 2 roba za ogniti ena zimka suknja, zimska jopca, 2 omari (Schubladkasten) ali se zamenja za koruzo ali ječmen. Koroška cesta 63, Maribor. 5

30 metrov plota

iz žice kupi Gregorič, Dogaše št. 49, pri Mariboru. 1

Police za življensko zavarovanje

s posojili se oskrbijo naglo in brez stroškov. Ponudbe pod J. K. 53 na upravo lista. 15

DROŽE - Kvas

Graška ulica 15. Glavna zaloga tovarne vinskega četa in drož v Račjem. Izdaj dopoldne, na drobo se ne prodaja. 2

Nasla se je

dne 8. dec. 1918 v vlaku Sp. Dravograd—Maribor denarnica z nekaj denarjem in listek z imenom Kočič M. loš, Bezirksstrasse 1, zglastiti se je pri Jožetu Dobrodel, Studenci pri Mariboru. 24

Kovačijo na vodo

ali mline z nekaj zemljišča želi kupiti Ivan Oder, Sv. Lovrenc nad Marib. 28

Mlinarske obrti

želi se učiti močan 16 letni fant v slov. kraju. Ponudbe na Ivan Oder, trgovina Sv. Lovrenc nad Marib. 27

Zimska suknja

se proda v Jožefovi cesti 37 Maribor. 26

Vsi oni, ki so bili

v stanju pred razpustom bivšega topniškega polka 106 in 128 in še imajo sbrano svojo civilno obleko, naj se prijavijo pri oskrbniku skladišča v topniški vojašnici v Mariboru. 19

Hlapec za vole,

starejši za vožnjo v hribe išče oskrbnikstvo Pekre pri Mariboru. 25

Služba organista.

V Laporju se odda služba organista in cerkovnika. Prošnje do 30. prosinca 1919. Plača po dogovoru. 17

Pri topniškem

poveljstvu v Mariboru se proda gnoj. Natančnejša pojasnila se izvejo v provijanturi v tukajšnji vojašnici. 18

Čevljarska mojstra

Koejančič Nazarija in guliš Josip sta odprla delavnico v Tegethofovi ulici 30, ter se priporočata se slav. občinstvu. 12

Čevljarski pomočniki

se sprejmejo takoj. Tegethofova ulica 30, (na dvoršču). Maribor. 11

Viničar

s 3—4 delavskimi močmi se sprejme pod ugodnimi pogoji v Meljskem vrhu št. 9, Maribor. 22

Viničar

s 4—5 del. močmi, zmogel obeh deželnih jezikov se sprejme proti dobri plači. Vpraša se pri Leyrer, Leitersperg pri Mariboru. 21

Viničar se išče.

Ponudbe na naslov: Franc Pauline, Leskovec pri Ptuj, Štaj. 31

Naznanilo.

Naznanjam cenj. občinstvu, da od zanaprej izdelujem bučno, solčno, makovo olje itd. kakor tudi odmenjavam izluščeno in neizluščeno seme vsake vrste in množine. Semelje se s kamni, ne z valjarjem, nakar se posebno opozarja. Prosim za obilen obisk, postrežba najboljša. 23 Ivan Bezjak, Fram.

OLJE.

V Škofji vasi pri Celju se začne bučno olje, kakor tudi iz vseh dragih semen delati dne 25. januarja pri Francu Kline. 30

Prodati

kdor želi manjše ali srednje posestvo, ki je primerno za trgovino, gostilno ali se ista že nahaja v njej, v večjem kraju ali blizu mesta, pošlje naj ponudbe na Josipa Farkaš, Sv. Jurij ob Ščavnici. 29

Črna postelja,

1 postelja in ponočna miza se proda. Krčevina 202, Maribor. 36

Čevljarski mojster

Viktor Šenk, Lenangasse 12 v Mariboru naznanja, da je zopet otvoril svojo čevljarsko delavnico in se priporoča za obilen obisk. 35

Viničar

s 4—5 delavskimi močmi se sprejme, Rant, Leitersberg, Mar bor. 37

Hisa,

če mogoče z vrhom za malo družino se išče v najemu, ali pa stanovanje z eno ali več sobami in kuhinjo, do 1. svečana. Vpraša se pri Obrann, Fischerberg. 9 Mar bor, 16

Učenca, ki ima veselje

za podobarsko obrt sprejme pod ugodnimi pogoji Ivan Sojč, Maribor, Reiserjeva ulica 26. 15

Emajlirana posoda

vsake vrste se prodaja v Mariboru, Franc Jožefova cesta 2. 15

Viničarja

iščem za večje vinogradno posestvo v Halozah, prednost imajo oženjeni z 2 ali 3 del. močmi. Pismene ali ustmene ponudbe sprejema M. Kožuh, nadučitelj Sv. Duh pri Ptuj. 3

Ali imate luč?

Jako dobre karbitne svetilke, ki se prilagajo v pet oledjske svetilke, kakor tudi v razne vodne čaše. Kos stane K 15— Vsako množino karbita razpošilja industrija za razsvetljo dr. z. o. z. Maribor ob Dravi, Gosposka ul. 5. 13

Gospodarska zveza v Ljubljani

je ravnokar prejela različne poljedeljske stroje i. s. reporeznice, ropkače za koruzo, mline za sadje, grozdne mline, stiskalnice za sadje, brzoaparlnike, travniške brane, molatnice, kline za slamo-reznice, mečkalnik, kultivatorje, tehtnice, gnojnične sesalke, motorje itd. Poleg tega ima v zalogi: kavino prines, kavini nadom estek, kis, kisel zelje, lug, milo, sode, metlje, dišave in drugo specialijsko blago. 14

Strojno

(mazilno) olje vseh vrst, kakor tudi nadaljne izdelke Galiske-karpatske petrolejske delniške družbe dobavlja v originalnih sodih in po originalnih cenah „Družba za promet petroleja z o. z., podružnica Maribor. 4

100 drvarjev

za Bosno se išče. Vožnja prosta, plača visoka. Vpraša se v poudeljak in terek, Maribor, Šilerjeva ul. 18/1 nd. 54

Prodaja starega železa!

Topniško poveljstvo v Mariboru prodalo bo približno 2 vagona starega železa. Reflektanti se zglaste pri materialnem častniku v art. erljski vojašnici v Mariboru kjer se železo lahko ogleda in takoj proti plačilu odpelje. 39

Knjigovodja.

Eod zelo ugodnimi pogoji se nudi za samskega knjigovodjo, zmogel slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, takojšnja namestitve kot knjigovodja v nekem tovarniškem podjetju na Koroškem. Zahteva se znanje v pisarniških zadevah in stenotipije. Več pove uprava lista. 33

Črna jopca,

siva obleka, bela obleka, jopice, predpasnike, perilo, rjuhe, nogavice, gosposke spod. hlače, lovške srajce, tople robce, spodnja krila, stare čevlje, stara postelja, blazine, velika omara za obleko, stole velika pralna posoda, škaf iz lesa, univerzalni, posoda za maslo mala železna peč, steklenice, železna posoda proda za živeč ali denar gđ. Schmidt, Maribor, Koroška cesta 18/1 nd. 45

POZORI!

Kar je bil pri meni izvršen vlom opozarjam vsakega pred nakupom svile, avilnatih jopice, avilnatih spod. kril, avilnatih robcev, modrega voka danarnic, itd. Tisti, kdor izve za blago, dobi nagrado. Adolf Wesslak, Glavni trg št. 9, Maribor. 43

Zanesljivi in dostojni

viničarji s 3—4 del. močmi se iščejo za posestvo z majhnim vinogradom. Vprašati je v tovarni z. usaje, Badl Anton, naseljski, Maribor. 32

Strežaj

se v mariborski bolnišnici takoj sprejme. 504

Jabolke

vsako množino več vagonov kupi znana trdka Rudolf Pavce v Mosirju po najvišji dnevni ceni. Plačilo takoj pri prevzetju event. el. no naprej po dogovoru. 494

Dobra skrbna

kmetska gospodinja, če tudi priletna vendar krepka in zdrava ženska lahko vdova, k večjemu s enim otrokom ali begunka, katere razume samostojno navadno kmečko gospodinjstvo, sprejme se proti primerno dobri plači na veleposelstvo Slom („Slomskov dom“) na Pozikli ob juž. železnici, kamor se naj pošljejo tudi pismene ponudbe do sadnjega tega mesca. 500

TRGOVINA

s semeni M. BERDAJS kupnje pristno domačo štajersko deteljno seme po najboljši ceni. 456

Kmetije pozor!

Hlačevina, pristno močno blago za moške in otroče obleke ter žensko zimsko blago se po zelo nizkih cenah zopet razpošilja. Vpraša se v Mariboru, Bismarkova ulice 17, pritl., vr. 3, Maribor, Martin Stadler, trg. posredovalnica. 320

Industrija

za razsvetljo, društvo z. o. z., Maribor ob Dravi. Gosposka ul. 5. Električne naprave za razsvetljo za mline, žage in druge kraje. Električni motorji, električni gladilniki in elektr. žepne svetilke. 495

Gostilna

s 5 sobami, velik salon, velika kuhinja, klet, velik vrt s 4 stavbenimi prostori, hiša s 6 strankami, hlevi, se vsled rodbinskih razmer takoj proda. Pojasnila daje Meža, Stolna ulica 8. Maribor. 440

Stavbena trdnjava Karel Rojs v Ormožu.

se prav uljudno priporoča v vsa v to stroko spadajoča dela od najfinjših do najbolj priprostih stavb; kot zgradbo cerkev, šol, župnišč, društvenih domov, zasebnih, in najemniških hiš, v l. kmetskih in gospodarskih poskupju, hlevov po najnovejših preizkušanih načinih, prizidav in prezidav, popravil, nadalje stavbe v industrijske namene, mostov, železobetonskih stropov, cest, kanalizacij in drenaž. Izoliranje vlažnih zidov. Priporočam se za napravo načrtov in proračunov. Strogo solidno in vestno ter strokovnjaško izvršitev del po nizkih cenah. 429

Viničarja

išče Klemenčič, Št. Peter, Malečnik pri Mariboru. 473

Več čevljariev

išče proti dobremu plačilu, Glušič, Graška ulica 20, Maribor. 458

Narod. značke

iz emajlirane pločevine, trpežne, priporoča vsem narodnim društvom in trgovcem, vzorec na razpolago. Skladišče na debelo. M. Bidove Maribor, Tegethofova cesta 28. 459

Išče se

na veliko posestvo pridna dekla, katere ima veselje do vsakega dela in zna zlasti dobro molati. Ponudbe pod „Dekla“ na upravo. Tudi se sprejme samostojna oseba (sirota a i vdova brez otrok) za samostojno gospodinjstvo. Ponudbe pod „Gospodinja“ na upravo. 462

Prodaja pohištva in

obleke po nizki ceni. Mlinška ulica 7, 1. nd., Maribor. 453

Iščem deklo od 30

let naprej. Plača po dogovoru. Maribor, Tržaška cesta 3, gostilna „pri Jeleni.“ 472

Surovo maslo

smetano sir, jajca, mleko, koruzo, proso, ječmen, oves in krompir kupi po najvišji ceni trgovka A. Ivanuš v Mariboru, Ulica Vseh svetnikov 21, pri Glavnem trgu, zraven trg. Ziegler. 461

Opekarski mojster

s slovenskim jezikom kot najemnik želi prevzeti tovarno izdelkov opek in sicer od tisoč komadov. Naslov: K. De. Kutinich pri g. Repiču, p. Sv. Jurij ob Ščavnici, Štajersko. 478

Strojnika

za Dieseljev stroj, zanesljivega, trznega in večjega v popravkih, eventualno sposobnega invalida sprejme v trajno službo ob popolni oskrbi, paromlin L. Zadravec, Središče. Nastop takoj. Ponudbe s zahtevkom plače in prepisi sprave imenovanemu. 498

Trgovski lokal

se išče v sredini mesta. Posredovalci dobe nagrado v denarju ali živilih. Oglasi pod „lokal“ na upravo. 465

Lepa najemniška

hiša z večjim vrhom ali vila z nekaj polja v Mariboru ali okolici se takoj kupi. Ponudbe pod „M. F. 80“ na upravo lista. 469

V najem

priznejši nakup se išče gostilna ali trgovina z nekaj zemljišča v Mariboru, okolici ali na deželi v prometnem večjem kraju ob železnici. Ponudbe na naslov Z. S. poštno ležeče Štorč. 476

Usnjene čevlje

po novih cenah v vseh oblikah in velikostih zopet razpošilja „Čevljarska sadruga“, Miren, z. časno Vrbovec, p. Mosirje. — Zahtevajte cenike! 496

ZAHVALA.

Dne 26. dec. smo izročili materi zemlji našega ljubega soproga, očeta, strica

Franc Pisanec.

posest. župana, odbornik posojilnice itd.

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancom od blizu in daleč, ki so nas tolažili ob boleznih in smrti dragega očeta. srčno hvala. Posebna zahvala tem potom pred. duhovščini in g. kaplanu Arliču iz Maribora za spremstvo. Nadalje g. nadučit. Sivka za obiske v bolnici, rodbini Franc Kincel in odboru obč. trg za krasna veka. Hvala g. J. Drogenik u za ganljiv govor ob grobu. Zahvala obitelji Belle-tovi, vsem tržanom in občanom, ki so spremili k večnemu počitku našega nad vse ljubljenelega rajkega. — Vsem plačaj Bog tisočkrat! 499

Sv. Jurij o. j. ž., 30. dec. 1918.

Zalujoča obitelj Pisanec.